

8982

III Aug. St. Dr.

P

Bandthie 12.

3283 Traus.

VIII. a. 32.

19.

41. 1. 118.

MOŹY
Konstytucye różne

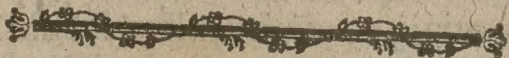
Podczas Seymu Ordynaryinego pod Konfe-
deracyą w Warszawie agituiącego się
In Publicum.

Roku 1776.
WYDANE.

BIBLIOTHECA
VNIV. MAGELL.
CRACOVENSIS.

8982

M O W A
J. W. JMCI PANA
T A D E U S Z A
z Z T N D R A N O W
KOSCIĄŁKOWSKIEGO
STAROSTY CZOTYRSKIEGO,
PODKOMORZYCA y POSŁA POWIATU WIŁKOMIRSKIEGO,
M I A N A
ROKU 1776. DNIA 20. WRZESNIA,
NA SESSYI SEYMOWEY.

PIERWSZY Głos, NAYIASNIEYSZY
PANIE, ziednał mi łaskawe Waszey
Krolewskiej Mości Pana mego Mi-
łościwego względy; drugi wypogo-
dzone nieco zachmurzył pono łaskawego Monarchy czoło;
trzeci iaki skutek weźmie, Bogu, losowi, y cnotliwej za-
wsze Waszey Krolewskiej Mości Pana mego Miłościwego,
poruczam go dobroci: to iednak rzecz pewna, Miło-
ściwy KROLU, iż, chociaż byłem y jestem czasem
przeciwko iakiemu Proiektowi, całym sobą; w tey atoli
całości iedney nie ma części, ktoraby nieżyczliwym,
broń Boże! tchnęła ku Maiestatowi duchem, owżem
tenbym moment miał za naykosztownieyszy dar od Twor-
cy mego, ktoregoby wolno mi było, za Wiare, za
Oycyznę, za Dostoynść dawnieyszych Prerogatyw Kro-
lewskich, krew wylać, y życie położyć; poznaię to bo-
wiem doskonale, że w ten czas nayszczęśliwzym bę-
dzie Narod Polski, kiedy Krol trafi w myśl Narodu, a
Narod w myśl swojego Krola. Ale coż, NAYIASNIEY-
SZY PANIE! gdy oto y teraz nowym a to śmiertelnym

razem obywatelskie ściśnione serce po przeczytany
ongi Proieckie do łaskawego znowu obraca się Tronu,
żądając od niego wsparcia y ratunku wszystkich Magi-
stratur, na których zupełności y powadze dobry porzą-
dek, uszczęśliwienie kraju, los pewny każdego obywa-
tela, y całość wolności naszej zawisły. Coż tu jest in-
szego, Nayaśnieyszzy KROLU Panie moy Miłościwy,
Prześwietne zkonfederowane Stany! ieżli nie oczewište
zgwałcenie teyże wolności, a owey to zrzenicy oka,
ktorą gardłem y krwią własną Dziadowie y Oycowie nasi
strzegli pilnie, a dochowywali wiernie, odtąd iuż nie
wolnemi Polakami, ale Rady Nieustaiącey podległemi
nazwać się pono przyidzie obywatelami. Czaśy się smu-
tne wkrzelzają panowania po dwakroć Dwunastu Wo-
iewodow dla Polskiego naszego kraju wielce niezcze-
śliwe. Teraz to Obywatel, a zwłaszcza z odlegleyšzey
strony, pozna, że mu ostatnią wydarto spokoyność, kie-
dy na każdy Memoryał siebie oskarżający z nie małym
hazardem zdrowia y majątku ustawicznie do Warszawy
latać będzie musiał, aby go Rada Nieustaiąca Przeci-
wnika mieszkającego koło niey, staraniem zabieżona,
z ostatniego majątku niewyzuła. Zegnaymy się z swo-
bodami naszymi, kochani Bracia! pozaonegdayšzy Pro-
iekt otwierał nam zgubę, a teraźnieyszzy nas iuż ze
wszystkim pochłania. Wieleby dostarczyło dowodow na
każdy niemal punkt Proiektu; ale coż nasienie rzucać,
gdzie iuż inszym ziarnem obrosłe widzimy role, w uci-
łku y utrapieniu naszym, na samego tylko Ciebie, Naya-
śnieyszzy PANIE, obracamy oko; ieżli więc Ty, Mi-
łościwy KROLU, nie raczysz smutne pocieszyć obywa-
telow serca, ostatnia rozpacz nowego, broń Boże! żeby
nie wzniciła znowu w kraju zamieszania! daymy to,
KROLU, że filnemi plecami wsparta Rada przeciwnie
myślących wyniszczy y wygubi Obywatelow, ale krew
ich będzie na nich, y na synach onych, a z samey do-
broci składające się Wafzey Krolewskiej Mości serce bę-
dzie mogło bez ciężkiego żalu na szlacheckie po tyle-
kroć obficie wylane czyšte patrzeć zdroie? cienie ich bę-
dą o pomstę wołać do Boga, a niewinną posoką oblana
ziemia zwyczajnych nie wyda, iako iuż po części y do-
świadczamy, owocow. Płacz y zgrzytanie zębów nie-
szczęśliwe poprzedzą mory, a wolność Polska zagrzebio-

na stworzy ostatnią w kraju niewolę. Tam więc gdzie teraz mustrowne wodz wyprowadza szereg, tam gdzie Sędzia sprawiedliwości zakłada stolice, tam, mówię, nieżyczliwe iątrzyć się będą odtąd polzepty. A prawnieź to w wolnym Narodzie tak głaśkać iednych obywatelów, żeby większa część onych wcale zasmucona była? Nie ma mocy terażniejszy związek Konfederacyi, istoty nayprincipalniejszy rządów odmienić, kiedy Ichmć Panowie Posłowie na Sejm, albo mają w Instrukcyach swoich niedopuszczanie szerzney władzy Rady, albo iakem ongi słyżał, moc dopraszania się o zupełne skasowanie oney, a bardzo mało jest takich, coby mieli w Instrukcyach, iżby Rada w granicach swoich rozszerzona była. Położmy wszyscy Instrukcye, a onych się pytaiąc, większość zdań naszych Woiewodztw obaczemy przeciwko Radzie. Godzilisiez nam na to pozwalac? na co pozostali w domach Bracia nasi sarkać y narzekać będą. Nie wiele mają członki mocy, gdzie są po części już pogruhotane: słowem wolno mnie za podmowionego y parcyalnego sądzić, nietylkobym Ichmościow Panow Ministrow krajowych, przy których stronie, iako y przy żadney nie miałem być nigdy honoru, lecz y rodzonego odstąpiłbym w tej mierze Brata, gdzie by mi kazała S. Sprawiedliwość, przekonanie moje, y gdzieby głos nigdy nie zaduszony sumnienia moiego kazał mi mówić y wołać bez przestanku: *Kochani Bracia! niegubmy oyczystey wolności, bośmy teyże matki prawni Synowie.* Y przeto z moiego mieysca na ten podany ongi Projekt zawczasu nie pozwalam.

W WARSZAWIE
W DRUKARNI P. DUFOUR 1776.

REGISTR

Konstytucyi y Mowów w tej
Książce Inayduiganych
Roku 1776.
WYDANYCH

	Folio
o Akt Konfederacyi Generalney oboyya Narodów	x
Mowa W. Mohronoskiego y W. honory Marszał ka Konfederacyi przy zagaieniu Seymu miana . . .	2
Mowa W. Ogirishiego y W. Litt. Marszałka Konfederacyi W. Litt.	3
Nota do Departamentu Interesów Cudzo- ziemskich, do W. Graffa de Stachelberg. P. sta Rosyjskiego	4
Respons na Tej. Note	5
Mowa W. Rzewuskiego Hetmana Pol. kor.	6
W Lipskiego Karsztel Seizy	7
Mowa Króla Imgi	8

REGISTER.

	Folio
Wierze na pochwałę M ^{ro} Mokronoskiego	9.
Mowa W ^{ro} Kraszewskiego S. W. K ^{ro} wny	10.
W Ogińskiego Marszałk ^o W. Altt	11.
Douffala Łowczego N. Altt	12.
Moc Ratyfikacyi z Dworem Rosyjskim	13.
Mowa W ^{ro} Olizara Stelm ^o K ^{ro} wny	14.
Kosiathowski	15.
Gurowski Marszałk ^o N. Altt	16.
Deputacya do examinowania Rady Nieustawczej	17.
Edanie W. Xęcia Lubomirskiego Marszałk ^o W ^{ro} K ^{ro} wny	18.
Mowa W ^{ro} Rzewuskiego Hetmana P. K ^{ro} wny	19.
Edanie W. L. Branińskiego Hetmana W ^{ro} K ^{ro} wny	20.
Głos W ^{ro} Nowowiejskiego Łowcy Wyszog ^o	21.

wygraw.

REGISTR

Ordynacya Sadów Szymowych . . .	22
Mowa M. Gurovskiego Kancel. Przem.	23.
..... X. Młodziejewskiego Biskupa. Przem. . .	24.
Moc Ratyfikacyi z Dworem Wiedem	25.
Mowa M. Olizara S. M.	26.
Moc Ratyfikacyi konwencyi Granicznej z Dworem Berlińskim	27.
Powinności i Władza Departamentów w Radzie Niewstaigcey	28.
Zdanie M. Lubomirskiego Marszałka M.	29.
Wotum Tegoz	30.
Mowa M. Kosiakowskiego	31.
Act konwencyi między N. królem Ang. i Rzplta, a między królem Ang. Pruskim dla ulożenia granic	32.

REGISTR.

Obiawienie Ustawienia Rady. Nic ustajęcy	Folia 33
Zdanie M ^{ro} Cegińskiego Hetmana W. M. A. B.	34
. Branickiego Hetmana W. K. W.	35
Mowa P ^{ro} Markowskiego Stolnika Mielę	36
. W. Rzewuskiego Hetmana P. S. W.	37
Zdanie M. Chreptowicza P. S. W.	38
Mowa Króla Mi	39
Deklaracya o komisaryach y Remisach z przeszłego seymu wypadłych	40
Mowa M. Wiszowatego	41
. Bouffata	42
Zdanie J. Lubomirskiego Marszałk. W. K. W.	43
Projekt względem ocelenia brygad obywatelów Kierysp.	44
Emiencyjzenie Expeny Cywilney przez Tęgi podane	45
Mowa P ^{ro} Gurovskiego k. A. B. Przem	46
. Małachowskiego W. K. W.	47

J. S.

RECEPTR.

Głos J. A. Sanguszkha Wdy Wotyny - - - - -	48.
- - - W Markowskiego - - - - -	49.
- - - Korzeniewskiego - - - - -	50.
- - - Bukara - - - - -	51.
- - - - -	49.
- - - Bierzynskiego Karła Zytomir - - - - -	52.
- - - Zielińskiego - - - - -	53.
- - - Sierakowskiego - - - - -	54.
- - - Rzewuskiego H. B. K. 10 0607 - - - - -	55.
- - - Jęgorz - - - 12 0602 - - - - -	56.
- - - Bierzynskiego - - - - -	57.
Dochody Skarbu Koronnego - - - - -	58.
Wydatki Koronne - - - - -	59.
Mowa W Markowskiego - - - - -	60.
Ubezpieczenie Summ Ziemskich i Pożezuickich. - - - - -	61.
Obciążenie Legii cumptuarie - - - - -	62.
Universal der Kron - Schatz - Commission in Auschung des Schrupf und Rauch Taback Kommission R - plter Skarbu Koronnego - Włocław	63.
	64.

Termin zwrotu lub zgłoszenie prolongaty.

--	--

Biblioteka Jagiellońska

stdr0022117

2-166.

